

SZERKESZTŐI IRODA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Éves díj 16 frt. vagy 32 korona. Negyed éves 4 frt. vagy 8 korona. Hónapos 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy □ centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttérli cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

1894. évvel az „Ellenzék” IV-ik évfolyamába lép.

Tizenötödik éve annak, hogy az „Ellenzék” saját erején és a közönség lelkes támogatásával függetlenül, szabadon szólja a nemzeti nagy érdekeket az erdélyi országokban, a hol különösen nagy szükség van magyarság ügye felett való lelkiismeretes érdeklődésre.

A megkezdődő 15-ik esztendő kesken szülő bizonyítéka annak, hogy feladatunkat hiven teljesítettük, a közszabadságot védelmeztük, a visszaéléseket ostoroztuk, az igazság ügyét felkaroltuk, a bűnt lepleztük és mindig ott voltunk a hol a nemzeti érdekek harczost kiáltanak.

A nagy közönség szíves és lelkes támogatása tette lehetővé 14 éven keresztül, hogy a feladatunkat elvégezhessük és most semet arra a lelkes közönségre kell támaszkodnunk és kérnünk, hogy a nehéz munkában továbbra is a mi segítségünk és pártfogónk legyen!

Nekünk az új évben az a tudat ad erőt, új küzdelemre, hogy a nagyközönség ismét szívesen fogadja régi barátját, a magyar nemzet ügyének régi harczosát az „Ellenzék”-et.

Ezzel a hittel, ezzel a meggyőződéssel kezdünk további munkához.

Kérjük olvasóink szíves pártfogását.

Előfizetési feltételek:

Égész évre 16 frt.
Félévre 8 frt.
Negyed évre 4 frt.
Egy óra 1 frt 50 kr.

Előfizetheti lehet bármely naptól kezdve.

Az „ELLENZÉK”

szerszüksége és kiadóhivatala,

Egy ezredév.

Annyit, mint a magyar, nem szenvedett soha a világnak egyetlen népe sem.

Soha egy népnek sem volt oly kevés jó barátja, olyan sok ellensége. Most ezer éve, mikor sátrainkat nyakunkba vettük Ázsiában, s országokat hódítva, népeket legyőzve, itt, a Duna-Tisza mentén letelepedtünk: sem tanácsot nem kértünk, sem kalácsot nem kaptunk senkitől. De azért jól tudtuk magunknak az otthon megválasztani. Kincset termő hegyek, búzát termő földek, halat termő vizek bőven akadtak a magyarok új hazájában.

Idegen szomszédaink, mérges szemmel nézték az új települőt; és mielőtt elhelyezkedett volna szép hazájában, rátámadtak kaján irigységgel, gyilkos fegyverekkel. De a magyar vitézül verte vissza valamennyit. S hogy megmutassa erejét, s hogy szomszédjainak elvegye a kedvét a további támadásoktól: lóra kerekedett minden férfi, a ki megtudta forogni a súlyos buzogányt, és mint tisztító vihar végig száguldott Európán szelvényben-hosszában, s az akkori népek — a frank, a német, a talián, a görög — véres fejjel panaszkodtak egymásnak a magyarok látogatását.

Erső lecke volt az, de nem sokat használt. Az a törekvés, hogy ne tűnjék meg ezen áldott földön a jövevény magyar, beleette magát szomszédaink vérebe, mint a kukac a sajta. Hiába mutatták meg őseink győzedelmes fegyverei, hogy ez a föld „nebántás virág”. Azért mégis szerettek volna beharapni.

Kiváltképpen a németnek fájt reánk a foga.

Ezer év óta egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy reánk ne viszorítsa.

Ha egymás között összevesztünk, s a magyar kezét emelt a magyarra: mindjárt itt volt a német, hogy hasznos huzzon a testvérek civakodásából.

Ha idegen ellenség támadta meg

országunkat, azonnal megjelent a német is, szétmarcangolni véres testünket. Hol nyíltan, hol ólálkodva, hol másoknak segítve, hol hátunkba kerülve, egyszer fegyverrel, másor cselvetéssel, ritkán bátorsággal, többnyire alattomos uton; a német mindég ott volt, a hol ártalmára lehetett a magyaroknak.

Két kézzel dolgozott tehát a magyar nemzet a lefolyt ezer esztendő alatt.

Az egyikkel hadakozott, hogy megvédje hazáját; a másikkal dolgozott, hogy megalkossa hazáját. És ime, meg is védte, meg is alkotta. Itt vagyunk, élünk, munkálkodunk, küzdünk a terheknek nehéz sulya alatt, de emelt fővel, büszkén hordozzuk szét tekintetűnk és önérettel kiáltunk bele a világtörténelem harsonájába: Ki az, a ki többet szenvedett mint mi? Ki az, a ki vitézebbül harczolt? Ki az, a ki inkább szerette hazáját? Ki az, a ki jobban megbecsülte a szabadságot? Ki az, a ki bölcsőbb volt a tanácsotremben?

Igy lett ez a haza a miénk. Meghódítottuk, megalkottuk, megtartottuk. Harczoltunk, fáradtunk, szenvedtünk érte. Tehát a miénk lett; megszereztük azt piros vérről, nehéz verejtékről, bánatos könnyhullatással.

Most már arról van szó, hogy országosan megünnepeljük azt az ezer esztendőt, mióta itt lakunk, itt élünk, itt vagyunk. Hogy megünnepeljük az örömet, bánatot, munkánkat, harczunk ezer esztendejét. Megmutatni jó barátunk és ellenségnek, hogy nem pusztított el sem a tatár, sem a dögvész, sem a német; hogy ellenségeink bosszujára, barátaink örömeire élni akarunk az újabb ezredévben is erővel, egészséggel, becsülettel; hogy az egykori „jövénny” többé már nem jövevény, hanem édes jó testvére mindazon népeknek, k.k. hisznek az Istenben, szeretik a Hazát, tisztelik az Alkotmányt, ragaszkodnak az szabadsághoz és nem tűnnek rabvállaikon idegen ígát.

Világra szóló nagy ünnep lesz tehát a magyar nemzetnek ezredes ünnep. Nem volt ehez fogható ünnep egy népnek sem. Ezt tehát nem úgy kell megünnepelni, mint valamely dalárdának a zászlószentelését. Eppen ezért az országgyűlés a kormányt bízta meg, hogy véleményt készítsen az ünnep mivoltáról. Ezt a véleményt a kormány a napokban adta elé a képviselőházban.

Nos, mit akar a kormány?

Hálaadó isteni tiszteletet.

Diszes felvonulást történelmi ruházatban;

Szoborleplezést;

Országos kiállítás.

Punktum. Mert a mit még emlegetnek: egy Duna-híd építését, az új országház bevégzését, 400 népiskola felállítását, ezt így is, úgy is, meg kell tenni, mert muszáj; mert részint a törvény parancsolja, részint a szükség. Azt kérdezem mindenkitől, kinek ép az elméje és helyén van a szíve: méltó megünnepelés-e egy nemzet ezeréves életének a kormány előterjesztése?

Isteni tisztelet: Helyes. De hiszen minden jó keresztény minden nap imádkozik. Arra, hogy imádkozunk, nem szükséges egy évezrednek emlékeit fölidézni.

Diszes felvonulás. Minden czéh megtette mindig, ha nevenapja volt az atyamesternek. Sok helyen diszes felvonulást rendeznek farsang végén, hamvazó szerdán. A lovas komédiások is ha megérkeznek Kolozsvárra, diszes felvonulást rendeznek kurta szoknyás kisasszonyokkal az elefánt hátán s apró majmokkal a tevé pupján.

Szoborleplezés. Ez is helyes. Épen miként az isteni tiszteletet. Másor is megtörténik, valahányszor elkészül egy-egy szobor. A közelebbi

huszonöt év alatt lepleztük a József-nádor, a Széchenyi, az Eötvös, a Petőfi, a Deák, az Arany, a Honvéd-szoborokat a fővárosban. De ilyen ünnep ez alatt volt Aradnak, Debreczennek, Győrnek, Marosvásárhelynek és több más városnak is. Tehát a szoborleplezés sem olyan, ünnepély, mely kizárólagosan az évezred emlékeit keltené föl a nemzetben.

Marad a kiállítás. A kiállítás pedig nem egyéb, mint egy jól rendezett, előkészített országos sokadalom. Egy piac, melyen mindenki megjelenhetik a maga tudásával. Önmagában ez is helyes. De szervi összefüggésben ez sincs egy évezrednek emlékünnepevel.

Ugyda ha semmi sem kell ebből, hát mi kell voltaképpen nekem? Kérdezheti minden olvasóm. Egy másik cikkben, alkalomadtán, majd azt is elfogom mondani.

Most még csak azt jegyzem meg, hogy olyan gondolatszögyénynek, mint a minőnek itt a kormányt magát mutatja, nem kell őt képzeln. Ha akart volna, bizonyára kapott volna fenséges és magasatos ötleteket, méltókat a nemzet multjához és jövődjéhez. De nem akart. Minden jel mutatja, hogy kénytelen kellelten vette ezt az ügyet kezébe. Érezte, hogy ennek a korszaknak sívársága nem illik bele évezred dicsőségének emlékei közé. Érezte, hogy a közönségek hajójának vontató kötelén vergődő Magyarország nem tudja méltóan megünnepelni a független Magyarország ezeréves emlékezetét.

BARTHA MIKLÓS.

A „Memorandum” pere.

Két érdekes aktát van alkalmunk közzélni a memorandum perére vonatkozólag, melynek tárgyalása a kolozsvári esküdtszék, mint a sajtóbírósal előtt a jövő évben lesz.

Egyik a kolozsvári kir. főügyész vádlólevelé, a másik pedig a Koroian Gyula ügyvéd előterjesztése, a melyet tegnap adott be a kolozsvári kir. törvényszék elnökének báró Szentkereszty Zsigmondnak.

Mind a két irat tárgya rendkívül élesen foglalkoztatja mind a jogász köröket, mind a nemzetiségi kérdésekkel foglalkozó férfiakat.

A főügyészesség vádirata így szól:

Sz. 7712—1893.

f. u.

Nagyságos kir. törvényszéki, mint sajtóbírósal Elnök ur!

Előbb, a „nyomda-intézet” vagyis az „institutul typographia” név alatt bejegyzett részvénytársaság tulajdonát képezett, utóbb vagyis a mult 1892-ik évi június 1. óta pedig a Brote Jenő magán tulajdonát képező nagyszebeni nyomdában német, francia, olasz és román, vagyis oláh nyelven egy emlékirat nyomtatottat ki, melynek czíme az eredeti román szöveg szerint a következő:

„Memorandum romanilor din transilvania si ungaria, catra majestatea sa imperiala si regala apostolica, Francisc Josif I. ispearat al austriei, rege apostolic al ungariiei, rege al boemicii, dalmatiei, croatiei, slavo-niei, galitiei, lodomeriei, si iliriei, mare duce al cracoviei, duce al loreniei, duce al salzburgului, al stiriei, carintiei, carneolei, bucovinei, silesei superioare si inferioare, mare principe al transilvaniei, margraf al moraviei, comite princian al Szalsburgului si tirolului etc. etc. Sibui, tipavul institutul typografic. 1892.”

Az ezen czim alatt megjelent nyomtatvány, illetve emlékirat 2-ik lapjának 9-ik bekezdésében, a 32-ik sortól kezdve, a 3-ik lap 2-ik bekezdésének 6-ik soráig, — a vizsgálati iratok között fekvő hiteles magyar szöveg fordítás szerint a következő kifejezések foglaltatnak: „A történelmi jog épen úgy, mint Erdély közigazgatási alaptörvényei practica sanctio megtámadhatlan alakban biztosítják Erdély autonómiáját, és a román nép kivált az 1848-ban proclamált jogegyenlőség, úgy az 1863—1865 években bekövetkezett közjogi alap kifejlesztése után ezen becses határokatokban birta nemzeti életének főbb biztosítékait és nemzeti törekvései ezen autonómiában megvalósultak ki.”

„Ez az az adakoság, a melynek politikai nézetek ellenére ezen autonómia az Unio által igazságtalan formában lett megsemmisítve, ellentétben a közjoggal és azon szabad elemek jogaival, melyek Erdélyországot alkotják, tekintet nélkül ezen ország ethikai és geographiai helyzetére s annak különleges fejlődésére, melyek mindannyian ezen autonómia fenntartását (visszaállítását) reclama) követelik. Ezen tény által a román nép történelmi és nemzeti jogaiban sértve érzi magát: mert

a) az Unio kimondatott a nélkül, hogy a románok számok szerinti arányban és ezen Országban birt jelentőségeket mérten hozzájárult volna, kimondatott pedig egy olyan országgyűlés által, mely képviselőit az 1790—1791 évi választási, úgy az 1848 évi törvények szerint — tehát a setét feudalismus korszakból származó törvények alapján birta stb.”

Továbbá ugyanazon nyomtatvány, illetve emlékiratnak 3-ik lapján a 3-ik és 4-ik bekezdésben, vagyis a 24-ik sortól a 31-ik sorig, ugyancsak az említett hiteles fordítás szerint a következő kifejezések fordulnak elő:

b) „sértve érzi magát a román nép ezen unio által másrészt azért, mert ezen tény előkészítette a fusió létesítését, tekinteten kívül hagyva azon törvényeket, melyek ezen ország autonómiáját biztosítják.”

„Az unio és ennek az 1868. évi 43. t. cz. által lett életbe léptetése valóságos megtámadása a román nép összes jogainak mely nép általános többségével alkotja a régi Erdélyországot, ugyancsak ignorálása mindazon alaptörvényeknek, melyek a fejedelemség autonómiáját biztosítják; a román elemnek teljes mellőzése: mi törvényhozási jogi-ugy mint politikai szempontból is tekintve — igazságtalanság.”

A fennebb megjelölt emlékiratnak az előbbieken idézett allitái és kifejezései, jelesen pedig azok, a melyekben az allitái és kifejezései, jelesen pedig azok, a melyekben az allitátik, hogy „Erdély autonómiája az unio által igazságtalan alakban lett megsemmisítve ellentétben a közjoggal és azon szabad elemek jogaival, a melyek erdélyországot alkotják”, — és hogy az unio által, a román nép történelmi és nemzeti jogaiban azért érzi sértve magát, mert az unio kimondatott a nélkül, hogy a románok számbeli arányához és ezen országban birt jelentőségeket mérten hozzájárult volna, — és pedig kimondotta a memorandum szavai szerint „egy olyan országgyűlés által, a mely képviselőit az 1790—1791-ik évi, — vagyis „a sötét feudalismus korszakából származó törvények alapján birta”, — és végül a memorandumnak az a mondata, melyben az allitátik: hogy „az unio és annak az 1868-ik évi 43. t. cz. által történt életbe léptetése egy törvényhozási — jogi — valamint politikai tekintetben is igazságtalanság”, — a memorandumnak előbb idézett allitái és kifejezései, az unióról, vagyis Erdélynek a a szűkebb értelemben vett magyarországgal való egyesítéséről szóló 1848-ik évi 1-ső vagyis erdélyi, és az 1848-ik évi VII-ik vagyis pozsoni illetve magyarországi törvény-cziknek, — nem különben az unio törvények életbe léptetéséről szóló 1868-ik évi 43-ik t. cikk érvényességének és kötelező erejének a megtámadását foglalják magukban.

Meg van támadva az előbb megjelölt törvények érvényessége és azoknak kötelező ereje a fennebb idézett mondatokban és kifejezésekben, különösen az által, hogy azoknak félre nem magyarázható értelme szerint, az unióról szóló törvény csak úgy jöhetett volna érvényesre létre, ha az 1848-ik évi erdélyi országgyűlésen, Erdély román ajku lakossága, a számbeli többségének és állítólagos fontosságának megfelelő arányban képviselve lett volna, és ha az unióról szóló törvény megalkotásához hozzájárult volna. Mint hogy pedig ez, az 1848-ik erdélyi országgyűlésen, melyen az erdélyi román ajku népesség nem volt képviselve és a mely országgyűlés az 1790—91. évi közjogi törvények alapján volt összealkotva, meg nem történhetett, tehát az unióról szóló törvény, — a memorandum szerint — nem is jöhetett érvényesre létre. Ebből az állításból pedig önként következik, hogy ha nem jöhetett érvényesen létre, tehát nem is érvényes, — és hogy érvénytelen lévén, kötelező erővel sem bírhat.

A büntetőtörvénykönyv 173-ik §-a azt mondja, hogy a törvény elleni igazgatási vétség követi el, és öt évig terjedhető államfogházal bűntetendő az, aki a törvény kötelező erejét, a 171-ik §-ban meghatározott módon, — azaz, a ki valamely gyűlekezeten nyilvánosan, szóval, — vagy a ki nyomtatvány, irat, képes ábrázolat terjesztése, avagy közszemlére való kiállításával megtámadja.

Hogy a memorandumban hazánk egyik alaptörvényének, — jelesen: az unióról szóló 1848-ik évi törvény-cziknek az érvényessége megtámadott; ez a fennebbiekben már ki van mutatva. A büntető törvénykönyv 173-ik §-ban közzétett igazgatási vétség tényállásának megállapítása végett tehát, még csak az lesz kimutatandó, hogy az unióról szóló törvények kötelező erejének megtámadása a büntető törvénykönyv 171-ik §-ban említett melyik módon történt. E végből hivatkozom arra a bebizonyított tényre, hogy jelen esetben az unióról szóló törvények érvényességének és kötelező erejének megtámadása, a román memorandum néven ismeretessé vált s fennebb már részletesen meg-

jelölt nyomtatványnak terjesztése által történt.

Annak terjesztése pedig a vizsgálat adatai szerint — akként eszközöltetett, hogy az úgy nevezett román nemzeti párt 25-ös végrehajtó bizottságának megrendelésére ki-nyomatott példányok, részint az „institutul typographie” nevű nagy-szebeni nyomda személyzete által, a nyomda hivatalos helyiségeiben, részint pedig egyebütt alkalomszerűleg szétosztattak, s az ország különböző vidékeire, az említett 25-ös bizottság által kijelölt egyes vidéki pártvezetők számára 78. vidéki megbízottak további kiosztás végett megküldettek, — ez utóbbiak által pedig különösen a román ajku lakosság között kiosztattak. — Ezenfelül a memorandum terjesztésének további módokat ki-kepezi még az is, hogy annak német, francia és román szövegi példányai, egyes külföldi egyéneknek is megküldettek — illetve szétosztattak.

A büntető törvénykönyv 173-ik §-ban közzétett igazgatási vétség tényállásának tárgyi alkotóelemei ezekben ki lévén mutatva; a vétkességével vádolható tettesek megállapítása czéljából bator vagyok felhozni a következőket:

A memorandumnak magyar, német, francia és román nyelven való kimutatása — és a nyomtatott példányoknak az előbb jelzett módokat szerint leendő kiosztása — illetve terjesztése iránt az ugynevezett román nemzeti párt 25-ös végrehajtó bizottsága intézkedett, mert a memorandum ki-nyomatása és terjesztése, annak a mult 1892-ik évi márczius hó 25-ik és 26-ik napjain tartott gyűléseiben lett elhatározva. Bizonyítva van ez, az említett 25-ös bizottság kihallgatott tagjainak összhangzó előadása — illetve be-ösmérése által.

A már többször említett 25-ös végrehajtó bizottság tagjai pedig a következők voltak, névszerint:

1. Dr. Ratiu János ügyvéd, nagy-szebeni lakos.
2. Ilyésfalvi (basesai) Pap György ilyésfalvi földbirtokos.
3. Brote Jenő nyomdatulajdonos nagy-szebeni lakos.
4. Lucáciu Lázló (Vasile) laczfalusi lelkész, jelenben a budapesti lőportár-dűlői fogházban, mint büntetését szenvedő fogoly tartóztatva.
5. Comsa Demeter tanár, nagy-szebeni lakos.
6. Dr. Baránu P. Daniel tanár, nagy-szebeni lakos.
7. Albini Septimius hírlapíró, nagy-szebeni lakos.
8. Cristea Miklós consistoriumbeli tlnök, nagy-szebeni lakos.
9. Coroian Gyula ügyvéd, kolozsvári lakos.
10. Bárbu Patricius ügyvéd, szász-régeni lakos.
11. Dr. Miháli Tivadar ügyvéd, deési lakos.
12. Mán Gábor ügyvéd, beszercei lakos.
13. Dr. Tripon Gábor ügyvéd, beszercei lakos.
14. Suciu Aurél ügyvéd, aradi lakos.
15. Veliciu Mihály ügyvéd, kis-jenői lakos.
16. Dr. Méra Terentius — Gyula orvos, világosi lakos.
17. Purkeretzi Lázár Gábor g. k. esperes, nagy-karályi lakos.
18. Ignát László (Vasile) ügyvéd, belényesi lakos.
19. Patilia Rubin ügyvéd, gyula-fehérvári lakos.
20. Dr. Popovici C. Aurél orvos, nagy-szebeni lakos.
21. Ratiu László (Basilin) g. k. vikárius, fogarasi lakos.
22. Csató Lajos ügyvéd, balázsfalvi lakos.
23. Domida Gerasin g. k. lelkész. óradnai lakos.
24. Filep Sándor ügyvéd, abrudbányai lakos — és
25. Dr. Nichita János ügyvéd, zilahi lakos.

Akkor tehát, midőn az unióról szóló törvény érvényességének és kötelező erejének megtámadását magában foglaló memorandum magyar, német, román, francia és olasz nyelven leendő ki-nyomatását — és a fennebb előadott módon leendő terjesztését a 25-ös végrehajtó bizottság elhatározta — s ezen határozatát fogaratba vétette; — annak fennebb nevezett tagjai, a büntető törvénykönyv 173-ik és 171-ik §-ban meghatározott igazgatási vétség közt elköveték azt, melynek tényállása, a törvény kötelező erejének megtámadását magában foglaló nyomtatvány terjesztésében áll.

A fennebb említett 25-ös bizottság tagjai közül Mán Gábor és Csató Lajos ügyvédek időközben elhaláloztak; ellenük való nem emelhetek.

5. 6. Ha az államot az azt eredményez, hogy a budapesti nemzeti és nép-színház egy vonalra emeltesse és az opera segítségével legalább havonként két operai előadásra lehessen jutni, akkor határozottan óhajtanám az államot, amíg én minden centralizációnak ellensége vagyok.

Boros György.

(Folyt. köv.)

Olló nélkül.

Kedves barátja vagy öreg a föld minden újságírójának. Ezt, ha eltagadnák, akkor sem hinnék és ha elbűnnék, akkor sem tagadnák el. Te vagy a külföldi rovat élénk vezetője, te vagy messzi országok híreinek riportere. Te vagy a végső menedék, ha az agy lusta dolgozni, ha a szellem kimerülve, — nem akar alkotni, teremteni, hanem csendes pihenést óhajtat. Te megmented a kezét a karcolgatótól, a tollat a romlástól, a tintát a papírozt a fogyasztástól, és szerzed akárhányos királyi kényelmet a szegény újságíróknak, a ki a napi politikai, irodalmi, társadalmi stb. események hullámaiban halászva a frissét, az érdekesebbet a megkapott közérdekűt, és azt emésztő idegbomlasztó lázas sietéssel dolgozza fel, hogy a falánk publikumnak minden napra újabb eseménnyel, villanyozza fel kíváncsiságát és tartva fenn érdeklődését.

Készséggel ismerem el, hogy olykor-olykor megszabadítás ettől a nehéz, fárasztó munkától. Mi is lenne nélküled olyankor, amikor az ember végtelen ürességek érzé magát. Mert ez is megtörténik ám. Néha szűke, szűke és tres minden. Kód van a fejben, ködös már a gondolat, ködös a világ. Az egész mindenség egy kétségbeesett szűrkés, a mikor eszmék fogalmak csak alakok, mystikák sejtelmek, a melyeknek nincs színe, nincs teste, nincs benne az életnek létketése. Csak semmi. Kód pára. Ilyenkor Te vagy a mentő. Ilyenkor Te lépsz elő és hatalmas aczéldal bevágás a hasabok sorai közé és omlik a betű. Betű és szó. Fogalom és eszme. Minden együtt, egyszerre.

Ott vagy Te minden redáció asztalán. Óriások óriásai, — mesés nagyság Te. Kényelmesen terpeszkedél végig az üszehányt újságok halmozán és fényes acél orroddal olykor behasítasz a papírba, hogy míg az újság egyik oldaláról a gondolat egészet leseled, — a papír másik oldalán megtépd az eszmefűzés láncszemeit. Hányszor csörrensz meg diadalmasan, hányszor dobog a helyedben, hogy segítsél légy abban a mély örvényben, a melybe néha redaktiók készülnek elcsúszni.

De ma pihensz tiszteletre méltó kollégáknak és minden újságcsináló közös barátja. Az ünnepi szám elkészítésében félre tettük becses személyesed. Ma nincs köd. Tiszta fényes napsugaras a szerkesztőség levegője. Férge tollak vidáman perczetnek végig a kutyanyelvek fehér mezőin és az ünnepi lap a Te tiszteletreméltó segítség nélkül látja meg ezt a zuzmarás, téli világot. Nekem úgy tetszik, hogy ma munkatársaink ünnepe szenteltek neked. Felpuskarozva jelentek meg és nincs kegyelem semmiféle írószerek. A toll lábán van és nagy sietéssel merítgeti az ötletek, az eszmék és gondolatok apraját, nagyjait a sötét üregű kalamárisból és a tiszta lapok fehérségét kussa vonalak egyenletes sorai lepik el.

Pihenj ma öreg. A kül és belmunkatársak hosszú sora lépett a mai napon akcióba és így Tégedet babáridra helyeztünk pihenésre. Tiszta asztalod ne érje a nyomda festékes papírlapát és hosszú sugar szárnyaidat ne terjessze ki vágásra a hetedik hatalom semmiféle potentátja.

Ma akkor elmehetsz római zárandóknak. Ma nem kell senkinek. Nem holnap, nem holnap után. Hanem azért nem beszéllek veled hetyke göggel, nem nézek le, mint hasonlatlan műszerszámtól, nem szollok le, mint valami mustra plagizátort, — nem, mert minden igaz újságíró, akárki legyen ő — tisztelettel hajlik meg előtted, a ki voltál vagy és lesz. A mióta e nagy világban valahol egy szerkesztőség volt, van és lesz!

Tüske Pál.

Közönség figyelmébe!

A ki a jövő év 1894. Január hó 1-től kezdve az „Ellenzék”-re legalább egy évenyedig előfizet, annak az előfizetés napjától

Január hó 1-ig ingyen küldjük a lapot.

Közlöny, 1893. deczember hó.

„ELLENZÉK” kiadói hivatala.

MINDENFÉLE.

Közlöny, deczember 23.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt szerdán (deczember 27.) jelenik meg.

— **Karácsony ünnepe.** Holnap este a keresztény világ legnagyobb ünnepének van előestéje. Karácsony estéje a legszébb, a legkedvesebb estéje a családnak. Szegénynek és gazdagnak a boldogság napja ez, a mikor mindenkinek kijut az örömből valami. A mikor mindenki érzi azt a boldogságot, a melyet az élet nyújt annyiküzdőnek, a mikor mindenki szívét a hit és szeretet tölti be, melyet a keresztény világ nagy alapítója: Jézus hirdetett. De eltekintve a vallástól, — mennyi magas és öröme van Karácsony este. Milyen ragyogó fény tölti el a gazdagok palotáját és a szegények kunyhóját egyaránt. Mennyi poesis van ennek az estének családias jellegében. Angyaljárás, apró üveg-harangok csilingelése, nagy bajussz krampusz, fürge manó, tündér kis-asszonykák stb. stb.; Mintha csak meglepőnének ez este a messzvilág csodás alakjai, mintha ismét gyermekek volnának, boldog, zajos, gondtalan gyermekek, kiknek a karácsonyfa annyi igaz örömet, annyi igaz boldogságot terem. Őszintén kívánjuk, hogy olvasóink igazán boldog karácsonyi ünnepet érjenek.

— **Uj angol regény.** Az „Ellenzék” új év első napjától kezdve egy rendkívül érdekes angol regény közlését kezdi meg. Emlékeztetnek lapunk olvasói, nehány olyan regényünkre a mely mindenfelé méltó felüést keltett. Január első napján megkezdendő regényünk nemcsak méltó párja lesz ezeknek, de azokat sok tekintetben felül is mulja. Uj angol regényünk címe: „**Érvénytelen**” Swarden hírneves író kiváló regénye ez, mely valóban megjelenése alkalmával nagy feltűnést keltett az angol olvasó közönségénél. Ezt a kiváló regényt fordította le lapunk kitűnő munkatársa. A mi c a és mi erre ezennel felhívjuk olvasóink figyelmét, mint olyanra, a mely bizonyára sok kellemes órát szerez mindazoknak, kik az „Ellenzék”-ből olvasni fogják.

— **Ünnepi istentiszteletek.** A karácsonyi ünnepeken minden felekezet templomában ünnepélyes isteni tisztelet lesz. A főtéri székesegyházban karácsony első napján d. e. 9 órakor Bíró Béla apátlélemből cselebrál a misén, a kolozsvári dalkör műkedvelő urkölyök közreműködésével a következő műsorral énekel: „Missa pastoralis” dr. Szöllősy Attilától vegyeskar zenekísérettel. Betétek: „Menyő és angyal” vegyeskar a capella. „Ave Maria” sopran solo harmonium és celló kísérettel Weisz Lőrincztől énekl Baróthy Jenőné. Karnagy Müller Ottó. — Az ev. ref. templomokban ünnep első napján belfőrkas-utczában beszédet mond és urvacorát oszt Szász Gerő. A külmagyar-utczai templomban beszédet mond és urvacorát oszt Zoványi Jenő. Második napon a belfőrkas-utczai templomban beszédet mond Tótfalusi József, püspöki titkár, a belmagyar-utczai templomban Hepepe Gergely. Az ünnep harmadnapján, valamint délutánonként a rendes és segédpapok felváltva végzik az isteni tiszteletet. — Az unitáriusoknál a belmagyar-utczában első nap prédikál: Péterfi Dénes lelkész, urvacorai beszédet mond Mózes András I. Második nap prédikál Mózes András I. Harmadik nap és ünnep délutánonként Ekárt Andor íek. főnök. — Az ágostai hitv. evangélikus templomban az ünnepi istentiszteletek sorrendje a következő: Első nap Grätz Mór lelkész; második nap Turcsányi Gyula másod-lelkész. 0-6 óráig utolsó napján; 9. Turcsányi, d. u. 3 órakor Grätz. Uj év napján Grätz.

— **Az év története.** Minden évben Silvester-napján megjelenő lapunkban rövid beszámolót adunk mind ama fontosabb politikai, társadalmi, kulturális és közgazdasági mozzanatokról és főbb eseményekről, a melyek a kör, a testület és a magán életben felmerültek. Tesszük ezt az idén is mint az edényi résznek legelterjedtebb organuma, a közélet szószólója, felkérjük a hatóságok, hivatalok, gyárak, közintézetek, egyletek, egyházak intézőit, hogy a vezetésük alatti intézet jelentősebb s a közéletre kiható főbb mozzanatáról 10—20 nyomtatott sor tudósítást adni sziveskedjenek. A tudósítás, mely az intézet czímével vagy a tárgy megjelölésével kezdődik betűrendbe téve helyeztetik el az „Év

történeté”-be. E tudósítást csütörtökön reggelig kérjük posta útján vagy küldőncz által az „Ellenzék” szerkesztőségébe juttatni. Mután az apró tudósítások megjelenése egyaránt érdeke minden intézetnek és testületnek, az adatok beküldése körüli buzgólkodásra felkérjük lapunk összes helyi és vidéi barátait. A szöveg megírásához utmutatónl szolgál a m. é. végével megjelent beszámolóink.

— **A kolozsvári pénzügyintézetek.** A kolozsvári négy pénzügyintézet helyzetével kimerítően foglalkoznak a budapesti politikai és szaklapok. Ezek között a „Pester Lloyd”, mely a budapesti pénzpiacra és kereskedelmi világban nagy tekintélynek örvend, s a a melynek közleményei teljes hitelnek s rendszerint irányadó szemlélyektől származnak — tegnap ideérkezett számában következőket írja: „A kolozsvári pénzügyintézet az utóbbi időben a betevők erős megrohanásának voltak kitéve, a mi a bizalmatlansággal együtt annál kellemetlenebb következményeket vonhatott volna maga után, mert a pénzügyintézetek részben nagyobb jelzőlag kölcsönök adása, részben pedig néhány nagyobb üzletben való kötelezettségeik által, minők a naszói erdőüzlet, a közúti vasút, nem rendelkeztek elegendő mozgó tőkével. Az utóbbi napokban itt (Budapesten) tárgyalások tartattak abból a célból, hogy a kolozsvári pénzügyintézeteknek a szükséges segélyt adják és e tárgyalások nem is maradtak siker nélkül. A mint értesültünk, a Magyar Általános Hitelbank, a pesti magyar kereskedelmi bank, az első hazai takarékpénztár készeknek nyilatkoztak arra, hogy pénzt adjanak a kolozsvári pénzügyintézetek, illetve pénzpiac szükségleteinek fedezésére és már a mai napon (decz. 21) egy negyed milliónyi összeget folyósítottak. A budapesti nagy pénzügyintézetek részben nyilatkoztak a támogatásra azért, mert meggyőződtek a rendelkezésre lévő biztosítékok jósága felől. A kormány részéről való beavatkozás szükségessége, — nevezetesen az állami pénztárból való előleg adása — nem volt szükséges.” E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy a segélynyújtásra vállalkozott budapesti pénzügyintézetek képviselői tegnapelőtt Kolozsvárra érkezve, itt a négy pénzügyintézet státuszát alapos és beható megvizsgálás tárgyára tették s miután a beszerzett adatok meggyőzték őket arról, hogy a négy kolozsvári pénzügyintézet teljesen aktív áll a biztosítéki alapjaik érintetlenség s a jelenlegi zavarból rövid idő alatt menekülni képesek — egyelőre egy negyed millió forint kiegészítést azonnal átadták a négy pénzügyintézetnek s a teljes rendezésre vonatkozólag igazgatóságainak újabb előterjesztést tesznek. A megbízottak tegnapéjjel utaztak vissza Budapestre.

— **A főtéri templom krisz-kindije.** A kis Jézuska egy gyönyörű nagy lusztert hozott ajándékba a kolozsvári r. k. főtéri templomnak, mely holnap este fog ragyogni az éjféli misén negyvennyolc gyertya fényétől. A drága és kegyeletű ajándékot D e m j e n Ágoston kolozsvári műlakatos ajándékozta a templomnak. — A szép ajándékkal az egyházat is, a hivatást is lekötelezte, Kolozsvár e kiváló polgára.

— **Lőporrobbanás** okozta szerencsétlenség történt Kolozsvárt ma d. e. 11 órakor nagy-utczá 76. sz. a., mely mindenfelé bomba merénylet híré keltette város szerte. A szerencsétlenség özv. Felnerné volt. Tordai adó felügyelő házában történt a következőképen:

Fellner Gyula mechanikus, Száva Dezső, Kovács Béla és Groó Rudt államvasúti főmthelyi tanuló elhatározták, hogy az ünnepek falun, Palatkán fogják tölteni és ott lőni is fognak. Vettek erre a célra egy negyed kgr. lőport s a szobában egy kerek asztalhoz ülve, egyben készítették a töltényeket. Munka közben véletlenül tüzet fogott a lőpor s felrobbant az asztalon. A lőpor egy része tüvegben volt, mely explodált. Ennek következtében a fiuk arca össze rongálódott és arczuk bőre égési sebeket szenvedett. Szerencsére szemük sértetlen maradt és így bár busan fogják tölteni az ünnepeket, de a nagyobb szerencsétlenségtől meg lettek óva. Sérülteket, kiknek sorsából tanuságot meríthetnek arra, hogy lőporral óvatossággal kell bánni, a mentők költözték be. Az explodáció a szoba bútorait és a falakon a képeket is megrongálta.

— **Gr. Bély Ákos** Kolozsvármegye főispánja mint részvétellel értesültünk betegesen fekszik. A főispán influenza-ban szenved.

— **A memorandum** sajtópörének végtárgyalása, melyről ma lapunk más helyén két kiválóan érdekes cikk van, mint ez az „Ellenzék”-ben már említve volt, jövő január 23-án lesz. A végtárgyalást a vádlottak nagy száma miatt nem lehet a törvény-

szék szűk helyiségében tartani meg s jó előre felhívjuk a törvényszéki elnök ur figyelmét, hogy a végtárgyalást a „Red out”-ba tartassa.

— **Gróf László István** Beszterce-Naszódvármegye derék alispánja párná 6 óta városunkban időzik.

— **Érsekújvári Gyarmathy Er.** nő: Bartha Lászlót és Halász Imrét ma délután avatták föl az összes jogtudományok tudórává.

— **Eljegyzés.** Dr. Zakariás János brassói ügyvéd, a „Brassói ügyvédi kamara” titkára és a „Brassói Magyar Ujság” felelős szerkesztője eljegyezte Tutsek Irma polgári iskolai tanítónő Tutsek Anna urnó hugát.

— **Villanyos órák Kolozsváron.** Ügyes tervet készített Kolozsvár részére Vizi Endre jelesen képzett mechanikus. Meg akarja ugyanis szüntetni azokat a misériákat a miben Kolozsvár közönsége leledzik, hogy t. i. minden órája pontatlanul és egymástól eltűnőleg jár. E mechanikus középületekre és magán házakban villanyos órákat állít be, melyeket egy központból villanyos áram vezeti s azért felhúzással bibelődni nem szükséges és az időt hajszál pontoságra mutatja. E terv gyakorlati kivételét mindenkire nézve könnyűvé teszi az, hogy a beállítás rendkívül olcsó. A megrendelő érvényesít egy frtot fizet s e potom árért kapja az órákat, melyet ő maga választhat, melyet a szobában az általa megjelölt pontra függesztessen és gondozzák egész éven át. A nagy kényelemmel szemben a villanyos óra semmivel sem kerül többé, mint a közönséges, rozszul járó órák, melyek pontatlanul is járnak s még adófizetői a közönség ezeknek. A magán házakon kívül a középületeket is el kellene látni ilyen villanyos órákkal.

— **Korcsolyázás.** A kolozsvári korcsolyázó egyesület szervezkedik. Készíti elő a pályát a sétatéri tón. Az ünnepek alkalmával, ha fagyai fog, kellemes szórakozást fog nyújtani a közönségnek. A kolozsvári közúti vasút is hozzá járul ehhez a mulatsághoz azzal, hogy külön vonatokat rendel mely d. e. 11—12 óra és d. u. 3—6 óra között állandóan fog közlekedni a pályára. Villanyos estélyek alkalmával este 8 óráig fognak közlekedni a külön vonatok.

— **A színház ügyében** beérkezett nagyszámu nyilatkozatoknak tér szűke miatt csak egy részét közölhetük lapunk mai számában. A kimaradt nyilatkozatokat az ünnepek után fogjuk közölni egyetemben azokkal, a melyek ezután fognak beküldetni. — Ujabb beküldötték a következő nyilatkozatokat: dr. Szentpétery János Torda, Szekula Ákó, Gyulay Árpád, Hegedűs Ferencz, Zoványi Jenő, Dobál Antal, Fekete Béla és mások.

— **A kolozsvári önkéntes tüzoltó egyesület** nagy álarozos bált rendez a farsang folyamán. A mulatság jövedelmét egyleti jótékony célra fordítják. Az álarozos bála nagy előkészületeket tesznek és mint a jelekből látszik, az fényesen fog sikerülni.

— **Színházi műsor.** Színházunk jövő heti műsora következőleg van megállapítva: Vasárnap, decz. 24-én szünet. Hétfő, decz. 25. d. u. Szegény Jonathan este Boris asszony. Kedd, decz. 26. d. u. Ördög pirulái este Koldus diák. Szerda, decz. 27. d. u. Ördög pirulái este Bukov. Csütörtök, decz. 28. Novák Irén vendégfőléptével Csók. Péntek, decz. 29. Novák Irén vendégfőléptével Szikra és ezzel Parasztecsütl. Szombat, decz. 30. Odette. Az 1894. év első hetét Jókai Mór jubileuma alkalmából a nagy nevű író darabjaiból összeállított cyclyus fogja betölteni.

— **A főtéri templomban** karácsony első napján tartandó mise főpróbája holnap vasárnap déli 12 órakor lesz a templom karzatán, miről a közreműködők ez uton is értesítettek.

— **Értesítés.** A jogász-bál bizottsága értesíti a közönséget, hogy a jogász-bál iránt minden felvilágosítást a bál elnöke Donogány János belmonostor-utczá 2 szám alatt ad. Hivatalos órá d. u. 2—3-ig egy-szersmind a tisztelt páholy berölket felhívja a bizottság, hogy helyeink iránt Január hó 8-ig intézkedni sziveskedjenek mert azontúl, felzárólasokat nem vehet tekintetbe.

— **A „Replika”** ügyben a Pall Mall Gazette ismertetésére a román Ligna elnöke Párisból egy nyilatkozatot közöl melyben kijelenti, hogy a Memorandum nem a Liga műve volt mivel a Liga azután két évvel alakult meg a memorandum szerzésére a Liga is büszke volna mert az a valóság-nak megfelel minthogy a magyarok oláhoknak semmi jogot nem akarnak engedni. Hát mi tudjuk hogy áll a dolog — csak azt szeretnők, hogy ilyen keblű ügyeket ne Párisból, s ne is Bukarestből intézzék!

— **Gyászhat.** Nagyborosnyói Bartha Lajos gyászhat fia, saját és az összes rokonság nevében őszinte fájdalomtól sújtott szívvél jelenti, hogy forrón szeretett feleségét hirtelen jó édes anyja. özv. nagyborosnyói Bartha Lajosné szül. fűtőfalvi Hamar Karolina e hó 16-án éjjel negyed 12 órakor, életének 98-ik, özvegyiségének 23-ik évében hosszas szenvedés után jobblétra szenderült. E szomorú jelentéshez ennyit adunk: aki is-

merete ez a nő az benne mindig az anyai szeretet heroizmusát tisztelte.

— **A Mária Dorottya** bál-bizottság tegnapelőtt Kolozsvárt gyűlést tartott. A gyűlésen mintegy 60-an vettek részt Kolozsvár előkelő társadalmának női és férfi tagjai közül. Egyik vednőnek e gyűlésből kifolyólag felkérték Hegedűs Sándor képviselőt, ki lekötőlező szívélyességgel köszöntö meg a megfestszteltetést és a megbízatást elfogadta.

— **A fiatalok barátja** a melyről tegnap előtti lapunkban megemlékeztünk, Kolozsváron kapható vagy megrendelhető minden könyv és papírkereskedésben. A karácsonyi szám a közönség körében nagy kelendőségnek örvend, a mihez hozzá járul az, hogy a füzetet szegényebb családok is megrendelhetik mert az ára csak 10 kr.

— **Az állat-védő egyesület** e hó 18-án tartott gyűlésén megalakította választmányát; a választottak január 14 választmányi ülésből veszik az értesítést.

— **Major bál lesz.** Kolozsvárt a farsangon, február 3-án. A buzgó tánczmeister ez alkalomra Münchenből készült hozatni tréfás jelmezeket. A közönség figyelmét felhívjuk a mulatságra.

— **A kolozsvári középiskolai tanárjelöltek segélyegyletének** f. hó 16-án tartott második alakuló közgyűlésen elnökük Ösváth Elemért, alelnökké Tatar Balázst, titkárrá Káczáve Józsefet, pénztárossá Gazelli Árpádot jegyzővé Kreuner Miklóst s ellenőrökké Scheipner Jánost és Orosz Józsefet választá meg az egyesület.

Nemzeti színház.

Vasárnap decz. 24. a színház zárva. Kolozsvárt, hétfőn, 1893. deczember 25-én.

Délután:

SZEGÉNY JONATHAN.

Este:
BORIS ASSZONY.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos

MAGYAR MIHÁLY.

NYILTÉR.

A NEW-YORK ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

uj egyetemes kötvénye képezi a legnagyobb haladást a biztosítási téren.

Az uj kötvény nem tartalmaz semmiféle megszorítást a biztosított foglalkozását vagy utazását illetőleg.

Egy évi fennállás után a kötvény biztosít

öngyilkosság és párbaj

ellen is.

Egy évi fennállás után a kötvény megtámadhatlanná válik.

A megtámadhatlansági záradék így szól:

ha a kötvény egy évig érvényben volt, a társaság a biztosított összeg kifizetését semmiféle okból meg nem tagadhatja.

A kötvény ilyenképen megszorítás nélküli utalvány a biztosított összegre.

A New-York feltételei a legliberálisabbak, mint azokat a világ egyetlen egy biztosító társasága sem nyújtja.

A New-York a világ összes kölcsönös-ségen alapuló biztosító társaságai közt a legnagyobb felelősséggel rendelkezik, mely

87 millió frankra

emelkedik, biztosítéki alapja 713 millió.

A New-York Európában 23 éves tapasztalás alatt több mint 32 milliót kifizetett halálesetekért, a nélkül, hogy egyetlen egy esetben a legcsökélyebb nehézséget emelte volna a kifizetésnél.

2-*

Karácsoni és ujévi ajándéku

alkalmas

SZÓNYEGEK,

képek, függönyök, tükrök, íróasztalok, toleltó és más asztalkák stb. dús választékban és legutányosabban kaphatók:

WALTON és Társa

butorraktárban, Belhid-utczá 27. sz. a.

2-2

Kolozsvári fatársasági

RÉSZVÉNYEK

jutányos áron, névértéken alul kaphatók.

Bővebbet Dr. PICK MÓR ügyvéd urnál Budapestben, Sas-utczá II. sz.

1201 (5-6,

H i r d e t é s e k.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület igazgató tanácsa.

Sz. 3175—1893.

1245. (2—2)

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Az erdélyi ev. ref. egyházmegye tulajdonát képező s Kolozsvármegyébe kebelezett és az országút mentén levő Magyar-Nagy-Zsombor és Zutor községekben és azok határán fekvő 455 hold területű tagosított birtok, mely áll összesen 20 hold területű belső telkekből, melyeken egy korcsma-ház és több bérbeadható ház van, szántóból, őszi-vetésekkkel ellátva, kaszálóból és legelőből, megfelelő gazdasági épületekkel ellátott lakházból, továbbá egy több kövű malomból, magtárból, jó karban levő, megfelelő ököristállóval ellátott és napi hét (7) hektoliter szesztermelésre berendezett szeszgyárból, melynek üzembe vehetése biztosítva van, az 1894-ik évi Január hó 1-től kezdve 6, esetleg 12 évre nyilvános árverésen haszonbérbe fog adni.

Az árverés 1894-ik évi Január hó 11-én d. e. 9 órakor az erdélyi ev. ref. egyházkerület igazgató tanácsának hivatali helyiségében (Kolozsvártt, Belkirály-utca 43 sz. a.) fog megtartatni, hová az irások zárt ajánlatok is küldendők, melyek szintén tekintetbe fognak vétetni.

Kikiáltási ár a birtok adójának és egyéb közterheinek hordozásán kívül, évi 5000 frt, melynek 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban árverezni kívánók az árverező bizottság kezéhez letenni, vagy zárt ajánlataikhoz csatolni kötelesek.

A részletes árverési feltételek az irt hivatali helyiségben a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Tájékoztatásul megjegyeztetik, hogy Magyar-Nagy-Zsombor, Hidalmás és Bánffy-Hunyad vásáros helyek közelében és az egeresi vasúti állomástól másfél órai távolságra fekszik.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület igazgató tanácsától,

Kolozsvártt, 1893. deczember 14-én.

Szász Domokos,
ref. püspök, mint elnök.

Márkus Sándor,
titkár.

Árverési hirdetmény.

A maros-vásárhelyi ev. ref. egyháznak e városban készülőben lévő szabályozható forgany (turbina) által meghajtott henger-műmalma, mely naponként 25—30 mm. őrlőképességgel fog birni, s a technika legújabb vívmányai szerint fog berendezve és felszerelve lenni: üzemképességeinek napjától kezdve, a mellette lévő malom-mesteri lakással és irodával együtt

12 egymásután következő évekre

írásbeli ajánlatok alapján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Az ajánlati tárgyalás megtartásának idejéül 1894. évi január hó 7-ik napján d. e. 11 óra tűzetik ki.

Felkiáltási ár 5500 frt o. é, mely összegnek 10%-a bánatpénzképpen az ajánlathoz csatolandó.

Az árverezési feltételek Gombás József egyházi gondnoknál Maros-Vásárhelyt tekinthetők meg.

Felhivatlak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy a fennebbi bánatpénzzel ellátott, szabályszerűen bélyegzendő ajánlataikat az árverezés megkezdése előtt Nagy Samu egyházi főgondnok kezéhez annál bizonyosabban nyújtsák be, mivel a később beérkezett ajánlatok tekintetbe vétetlni nem fognak.

Maros-Vásárhelyt. 1893. deczember hó 18-án.

Az ev. ref. egyház tanácsától.

NAGY SAMU,
főgondnok.

1247. (3—3)

Sz. 233—1893.

1254. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a m-vásárhelyi kir. törvényszék 1893. évi 5744. polg. számú végzése következtében, Barbu Patricius sz.-régényi ügyvéd által képviselt „Muresianu” hitelintézet javára Szentpáli Géza és társai ellen 135 frt s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 668 frt s jár. erejéig biztosítással feltűfoglalt, 940 frtba becsült 300 litervéka árpa, 400 litervéka tavaszi buza, 450 litervéka őszi buza és 300 litervéka rozsból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei kir. járásbíró 265—1893. számú végzése folytán 135 frt tőke követelés, ennek 1893. évi május hó 2. napjától járó 6% kamatai, 1/4% váltódíj és eddig összesen 43 forint 20 krban bíróság már megállapított költségei és 568 frt s jár. erejéig, Faragón, Nagy Miklós házában leendő eszközölésére 1893. évi Deczember hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatlak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Tekén, 1893. évi november hó 25. napján.

NOESNER GUSZTÁV,
1557—93. eln. sz. kir. bírósági végrehajtó helyettes.

Borüzlet felhagyás miatt

eladó

egy egész pincze bor,
1893. Deczember hó 20-án felvett pincze-
leltár szerint.

Faj szerínt a következők:

1-ső osztályu Magyar-Igeni	9085 liter,
2-od „ Magyar-Igeni	11,422 „
Rizling 1888-beli, több hordóba	814 „
Rizling 1892-beli, egy hordóba	600 „
Som Magyar-Igeni 1892-beli	2191 „
Som 1889-beli	363 „
Sauvignon Krakói 1885. és 1888-beli	540 „
Carbenet Krakói 1885. és 1888-beli	1498 „
Carbenet több hordóba 1891-beli	1768 „
Ürmös	591 „

1252. (1—x)

Összesen: 28,872 liter.

Értekezhetni:

WALTON EDUÁRD

üzletébe,

Kolozsvártt, főtér 9. szám (Báró Jósika ház.)

FÜRDŐ BÉRBEADÁS.

A sz.-somlyói vasuti állomástól alig egy
óránnyira fekvő,

ujjonnan épített és beburorított

zoványi timsós-vasgáliczos
GYÓGYFÜRDŐ

1894. évi január 10-től kezdődőleg több évre
haszonbérbe adatik

ZOVÁNYON,

1894 évi január hó 6-án délelőtti 10 órakor

ösv. Tarpai Ferenczné lakásán.

Bővebb felvilágosítást nyújt Sz.-Somlyón VIRÁG LÁSZLÓ és
Ippon BIDESKUTY GYÖRGY. 1251. (1—3)

A CZÉG TELJES FELOSZTLÁSA MIATT
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

V É G E L A D Á S

RENDES SZIDOR és TESTVÉRÉNÉL.

Az összes raktáron levő áruk bámulatos olcsó áron elárusíttatnak.

Confectió és divatáruk:

Körköpenyek vattázva 20 frt, 22 frt, 25 frt.
Körköpenyek szörmebéllyel 20 frttól kezdve.
Jaquettek vattázva 9 frttól kezdve.
Hosszu színházi köpenyek vattázva 25 frt.

1232. (6—x)

Tirolí Loden dupla széles métere — 40 kr.
Női posztók minden színben — 120 fr.
Női posztók mineen színben — 70 kr.
Szönyegek és függönyök rendkívüli leszállított áron.

KOLOZSVÁRI LESZÁMITOLÓ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Befizetett részvénytőke
100,000 frt o. é.

Folyó évi tartalékalap:
25,000 frt o. é.

Elfogad pénzbetéteket rövid és hosszabb időre a legelőnyösebb kamatláb mellett

Leszámitol 1, 3—4 hónapos váltókat a legkedvezőbb feltételekkel.

Lombárd kifizetőket ad különböző értékpapírokra, valamint azok eladását vagy vételét közvetíti.

A fennli tizletágakra nézve bővebb felvilágosítással szolgál:

442. (46—50) **AZ IGAGZATÓSÁG,**
(Kolozsvártt, belszen utca 3. sz. a. emelet)

Hivatalos órák: naponként délelőtti 9 órától fél 1 óráig.

ELADÓ BIKÁK.

Méltóságos Máriaffy Lajos
nagybirtokos urnál

eladóvá tétetett

egy 4 éves, egy 3 éves és öt darab 2 éves
erdélyi fehér faj

tenyész-bika.

Megtekinthetők Maros-Szent-Györgyön, s értekezhetni
lehet e tárgyban Imreh Albert gazdaságtal ugyanott.

1255. (1—3)

A maros-vásárhelyi takarékpénztár
igazgatósága

a betéti kamatlábot

1894. évi Január hó 1-től kezdve

5 százalékbán állapítja meg.

M.-Vásárhelyt, 1893. deczember hó 7.

1205. (7—10)

Maros-vásárhelyi takarékpénztár
részvénytársaság

IGAGZATÓSÁGA.

MATUTSEK JÓZSEF

27. év óta tennállo

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete

Kolozsvártt,

Főtér 32-ik szám alatt,

a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és divat szerínt, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

731. (37—x)